

Anotācija sabiedriskās domas pētījumam par dopinga lietošanu sportā

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti latviešu valodā

2024. gada nogalē tika veikta otrā sabiedriskās domas aptauja par dopinga lietošanu sportā. Iepriekšējā aptauja norisa 2019. gada pavasarī.

Pētījuma mērķi:

- Noskaidrot Latvijas iedzīvotāju uzskatus par dopinga lietošanu sportā.
- Noskaidrot Latvijas iedzīvotāju zināšanas un attieksmi par dopinga lietošanu sportā.
- Noskaidrot iedzīvotāju viedokli par to, kādas vērtības būtu jāizkopj jaunos sportistos, kādas vērtības sports attīsta bērnos un jauniešos, kā arī par to, kādas vērtības piekopj profesionālais sports.

Pētījuma galvenie rezultāti:

- ✓ Pētījuma rezultāti un to salīdzinājums ar 2019. g. aptaujas rezultātiem kopumā liecina par pozitīvām tendencēm sabiedrībā. Iedzīvotāji lielāku vērību pievērš savam fiziskajam stāvoklim un pašsajūtai, biežāk veic fiziskās aktivitātes, apmeklē sporta vai fitnesa klubus, ir atbildīgāki lietojot vielas, preparātus fiziskā stāvokļa uzlabošanai. Sabiedrībā paaugstinās interese par informāciju, kas skar dopinga lietošanu sportā, Latvijas iedzīvotāju priekšstati par sportā aizliegtu vielu lietošanu ir kļuvuši skaidrāki, dopinga lietošanu nosodošāki. Pieaug sabiedrības uzticēšanās starptautiskajām un Latvijas antidopinga institūcijām.
- ✓ Dopinga lietošana sportā personīgi uztrauc katru otro (49%) aptaujas dalībnieku.
- ✓ Vairākums (62%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pārstāvēja viedokli, ka ikvienam iedzīvotājam būtu nepieciešams zināt par sportā aizliegtajām vielām un kas ir antidopinga noteikumu pārkāpumi.
- ✓ Sabiedrības informētība par dopinga lietošanu sportā aizvien ir visai zema - katrs otrais (51%) respondents savu zināšanu līmeni par dopinga lietošanu sportā raksturoja kā kopumā sliktu. Kā viduvējas savas zināšanas vērtēja 36%, kā labas vai teicamas – 9% aptaujāto.
- ✓ Pētījuma rezultāti ļauj apgalvot, ka atbildīgās Latvijas institūcijas ir visai kūtras komunikācijā ar sabiedrību – par Latvijas institūciju paveikto apkarojot dopinga lietošanu sportā dzirdējis vien retais (12%).
- ✓ Katrs trešais (33%) pētījuma dalībnieks pozitīvi vērtēja atbildīgo institūciju darbu apkarojot dopinga lietošanu sportā. Kritisku viedokli pārstāvēja 30% iedzīvotāju.
- ✓ Lielākā daļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzticas starptautiskajai un Latvijas antidopinga sistēmām.
- ✓ Nozīmīgs Latvijas iedzīvotāju skaits (21%) ir pamanījuši vai dzirdējuši par nevēlamu attieksmi, rīcību vai diskrimināciju nacionālās piederības,

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti angļu valodā

At the end of 2024, a second public opinion survey was conducted on the use of doping in sports, with the previous survey being conducted in spring 2019.

Objectives of the research:

- To determine opinions of the Latvian population about the use of doping in sports.
- To determine the knowledge and attitude of Latvian society towards use of doping in sports.
- To determine the opinion of the population on what values should be cultivated in young athletes, what values sports develop in children and young people, as well as what values professional sports practice.

Main results of the study:

- ✓ The results of the study and their comparison with the results of the 2019 survey generally indicate positive trends in society. People pay more attention to their physical condition and well-being, perform physical activities more often, visit sports or fitness clubs, and are more responsible in using substances and preparations to improve physical condition. The public is increasingly interested in information concerning doping in sports, the perceptions of Latvian regarding the use of prohibited substances in sports have become clearer, and they are more critical of doping. Public trust in international and Latvian anti-doping institutions is growing.
- ✓ Doping in sports is a personal concern for every second (49%) survey participant.
- ✓ The majority (62%) of Latvian residents surveyed expressed the opinion that every resident should know about prohibited substances in sports and what constitutes violations of anti-doping rules.
- ✓ Public awareness of doping in sports is still quite low - every other respondent described their level of knowledge about doping in sports as generally poor. 36% rated their knowledge as mediocre, and 9% of respondents rated it as good or excellent.
- ✓ The results of the study allow to conclude that the responsible Latvian institutions are not doing enough to communicate with the public – only a few (12%) have heard about the work of Latvian institutions in combating doping in sports.
- ✓ Every third (33%) participant in the study positively assessed the work of responsible institutions in combating doping in sports. 30% of the population represented a critical opinion.

seksuālās orientācijas vai citu iemeslu dēļ, jauniešu sportā Latvijā.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ The majority of those surveyed trust the international and Latvian anti-doping systems. ✓ A significant number of Latvian residents (21%) are aware of or heard about unacceptable treatment, actions or discrimination due to nationality, sexual orientation or other reasons in youth sports in Latvia.
---	---

Galvenās pētījuma tēmas	<ul style="list-style-type: none"> - Iedzīvotāju viedoklis un izglītība par antidopinga jautājumiem, par dopinga vielām un cilvēku attieksme pret antidopinga noteikumu pārkāpumiem. - Iedzīvotāju viedoklis par to, kādas vērtības būtu jāizkopj jaunajos sportistos, kādas vērtības sports attīsta bērnos un jauniešos, kā arī par to, kādas vērtības piekopj profesionālais sports.
Pētījuma pasūtītājs	Latvijas Antidopinga birojs, reģ. Nr. 90001833931
Pētījuma īstenotājs	SIA "Latvijas Fakti", reģ. Nr. 40103083424
Pētījuma īstenošanas gads	2024. un 2025. gads
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	5'740,00 EUR neieskaitot PVN, Latvijas Antidopinga biroja budžeta līdzekļi
Pētījuma klasifikācija	Sabiedriskās domas pētījums
Politikas joma, nozare	Sports
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Visa Latvija (Latvijas iedzīvotāju reprezentatīva atlase)
Pētījuma mērķa grupa/-as (piemēram, Latvijas iedzīvotāji darbības vecumā)	Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 64 gadiem
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	Kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze
Kvantitatīvās pētījuma metodes	
1) aptaujas izlases metode	Kvotu izlase, metode - interneta aptauja (CAWI)
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	1536 respondenti
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	Respondentu dzimums, vecums, sarunvaloda ģimenē, izglītības līmenis, ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli mēnesī, skolas vecuma bērni ģimenē, dzīvesvietas reģions, apdzīvotās vietas tips.
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Latvijas Antidopinga biroja vecākais eksperts izglītības un informācijas jautājumos Ivans Šapošņikovs, mob. tel. 29378629, e-pasts: Ivans.Saposnikovs@antidopings.gov.lv
Pētījuma autori	Oksana Kurcalte, Evija Mansone, Jeļena Karadžana, Ivars Krastiņš, Karīna Bunere, Marta Skrube, Helēna Zaķe, Oskars Zalāns, Aigars Freimanis